

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 2 Nisan 2020

Sayı: 20728

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Milli Eğitim Bakanı Ziya SELÇUK tarafından yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

Milli Eğitim Bakanlığı, bir ülkenin gelişim ve ilerlemesinde temelde yer alan Bakanlıklardan birisidir. Bu nedenle eğitim politikaları en fazla dikkat edilmesi gereken alanların başında gelmektedir. Ancak AKP'nin iktidarlarda olduğu 18 yıl boyunca eğitim, en fazla yanlıştın yapıldığı alan olmuştur. Milli Eğitim, sürekli bakan değiştirilen, müfredatı tartışmalı, bilimsel eğitimden uzaklaşan, bu nedenle de başarının bir türlü yakalanamadığı sorunlar yumağı bir alan haline gelmiştir. Bu durum da var olan sorunları çözmediği gibi onları daha da büyütmüş hatta yeni yeni sorunların da ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu yanlış ve tutarsız eğitim politikaları sonucunda, bugün Türkiye eğitimde, pek çok ülkeye göre geri sıralarda yer almaktadır. Bu nedenle yıllar içinde, eğitim hayatı, artan sorunlar, düşen başarı oranları ve zorlaşan çalışma koşulları ile gündeme gelmiştir. Eğitimde başarının yakalanabilmesi için eğitimin en önemli unsuru olan öğretmenlerin sorunlarının çözülmesi gerekmektedir.

AKP, her alanda ayrımcılık yaptığı gibi öğretmenleri de ayırtırmış, eğitim hayatına sözleşmeli, ücretli öğretmen gibi yeni kavramlar ekleyerek, öğretmenleri bölmüştür. Aynı işi, aynı şekilde yapan çalışanlar arasında yarattığı ücret, sosyal güvenlik, iş güvencesi açısından uçurumlar yaratan taşeron sistemi eğitim alanına da, bu kavramlarla girmiştir.

Bugün ülkemizde, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi eğitim kurumlarında alanlar bazında görev yapan kadrolu öğretmen sayısı 994 bin 634, sözleşmeli öğretmen sayısı 82 bin 673, yaklaşık 80 bin de ücretli öğretmen çalışmaktadır.

Görevleri çocuklarımıza nitelikli bir eğitim vermek olan ve sözleşmeli ve ücretli olarak ayırtırılan öğretmenlerimizin, onların sosyal ve ekonomik hayatlarını temelden etkileyecek büyüklükte sorunları vardır.

Öncelikle; sözleşmeli öğretmenlerin 6 yıl boyunca eş ve özür durumuna bağlı olarak tayin hakları yoktur. Sözleşmeleri her yıl yenilendiği için iş güvenceleri yoktur. Rapor süreleri, evlilik, babalık ve ölüm izinleri kadrolulara göre daha kısadır. Kıdem ve kademe ilerlemeleri 4 yıl sonra kadrolu atamaları yapıldığında mümkün olabilmektedir. Tüm bunlar aslında bir öğretmenin verimli ve aktif çalışmasını teşvik etmekten daha çok mesleği bırakmaya yönlendirecek uygulamalardır.

Ücretli öğretmenlerin ise iş güvenceleri yoktur. Okul idareleri tarafından görevlerine son verilebilmektedir. Yaz tatilinde, yarıyıl tatilinde, bayram tatillerinde ve hava şartları nedeniyle yapılan tatillerde ücret ve sigorta kesilmekte, sigorta primleri ise aylık toplam

ders saat sayısına göre ödenmektedir. Buna göre ücretli öğretmenler, ayda en fazla 16-17 gün sigortalı olabilmektedir. Hiçbir tazminat hakları bulunmayan ücretli öğretmenlere hazırlık ödeneği, promosyon gibi ödemeler de yapılmamaktadır. Maaş alamayan ücretli öğretmenlere girdikleri ders saati başına ücret ödenmektedir. Ücretli öğretmenlerin çoğu, asgari ücretin altında 1.500-2.000 TL gibi aylık ücret almaktadırlar.

Geleceğimiz olan çocuklarımızı emanet ettiğimiz öğretmenlerimizin bir kölelik düzeni içinde 1.500-2.000 TL ücrete mahkum edilmesini kabul etmek mümkün değildir.

Öğretmenlerin yaşadığı bu durum, hem uluslararası hem de ulusal mevzuattaki düzenlemelere de açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi 23.maddesinde:"Çalışan herkesin, kendisine ve ailesine insanlık onuruna yaraşır bir yaşam sağlayan ve gerektiğinde her türlü sosyal koruma yolları ile de desteklenen adil ve elverişli bir ücrete hakkı vardır" denirken, Avrupa Sosyal Şartı'nın, İkinci Bölümünün "Adil Bir Ücret Hakkı" başlıklı 4'üncü maddesinde; "Tüm çalışanların, kendileri ve ailelerine iyi bir yaşam düzeyi sağlamak için yeterli adil bir ücret alma hakkı vardır" düzenlemesi getirilmiştir. Ayrıca öğretmenler arasındaki ayrımlar, Türkiye'nin de imzaladığı Uluslararası Çalışma Örgütü'nün temel sözleşmelerindeki çalışma koşulları ile asgari ücrete ilişkin yaklaşım ve düzenlemelere de aykırıdır.

İç hukuk açısından da en temel düzenleme Anayasa'nın "Ücrette Adalet Sağlanması" başlığı altında, madde 55'te yapılmıştır. Buna göre "Ücret emeğin karşılığıdır. Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır" düzenlemesi getirilmiştir.

Kadrolu-sözleşmeli ve ücretli öğretmen uygulaması bu hali ile ulusal ve uluslararası mevzuata açıkça aykırı iken dünya ve ülkemiz açısından büyük bir tehlike haline gelen ölümcül coronavirüs nedeniyle, uzaktan eğitime geçilmesi, ücretli öğretmenleri başka bir mağduriyetle karşı karşıya bırakmıştır. Koruma tedbirleri kapsamında, okullardaki örgün eğitime ara verilerek uzaktan eğitime geçilmesi ile yaklaşık 85 bin olduğu tahmin edilen öğretmen ücretini alamayacaktır. Diğer meslektaşları ile aynı işi yaptığı halde, onlardan çok daha düşük ücretlere razı olan ücretli öğretmenlerimiz uzaktan eğitime geçilmesi ile şimdi asgari ücretin altında bile olan, sefalet ücretini bile alamayacaktır. Milli Eğitim Bakanlığı ise uzaktan eğitime geçilmesinin üzerinden yaklaşık 15 gün geçmiş olmasına rağmen hala daha bir çözüm üretmemiştir. Uzaktan eğitim sürecinin, 30 Nisan 2020 tarihine kadar uzatıldığını açıklayan Milli Eğitim Bakanı 80 bin ücretli öğretmenin ücretleri ile ilgili olarak ise yasal bir düzenlemeye ihtiyaç olduğunu ifade etmiştir. Kadrolu ve sözleşmeli öğretmenler bu süreçte maaşlarını almaya devam edecektir. Ancak ücretli öğretmenler çalıştıkları sürece ücretlerini alabilmektedir. Bu olağanüstü sürece ilişkin Milli Eğitim Bakanlığı'nın, aileleri ile birlikte yaklaşık 350 bin kişinin yaşayacağı mağduriyetin önüne geçmesi gerekmektedir.

İş güvencesi, aile bütünlüğü ve son derece düşük ücret almalarına rağmen büyük bir fedakarlıkla mesleklerini yapan ücretli öğretmenlerin ücretleri, Anayasada belirtilen Sosyal Devlet ilkesi ve Eşitlik ilkesi gereği, kadrolu ve sözleşmeli öğretmenlerde olduğu gibi asgari ücret düzeyinde ödenmeye devam edilmelidir.

Bugün ülkemizde, normal ve makul bir uygulama gibi ücretli öğretmenliğe ısrarla devam edilmesi; İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve Avrupa Sosyal Şartı'na ve Anayasa'ya açık bir aykırılık teşkil ediyorken bir de olağanüstü şartlar nedeniyle ücretli öğretmenlerin ve ailelerinin başka bir mağduriyet karşısında yalnız bırakılması kabul edilemez. Büyük ve güçlü devletler, zor günlerde belli olur. Güçlü ve büyük devletler vatandaşı zora düştüğünde vatandaşının yanında olan devletlerdir.

Bu çerçevede;

1) 1 Mart 2020 tarihi itibarıyla Bakanlığınıza bağlı olarak görev yapan ücretli öğretmen sayısı kaçtır?

2) Ocak 2020'de ve Şubat 2020'de ücretli öğretmenlere toplamda ne kadar ücret ödenmiştir?

3) Corona virüs nedeniyle eğitime ara verildiği bu dönemde, ücretli öğretmenlerin ücretini alabilmesi için yasal bir düzenlemeye ihtiyaç olduğunu ifade etmişsiniz. Ücretli öğretmenlerin en azından insanca yaşamaya yetecek asgari düzeyde ücret alabilmesi için bir yasal düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz? Düşünüyorsanız bu yasal düzenlemeyi ne zaman yapacaksınız?

4) Ücretli öğretmenlerin insanca yaşamaya yetecek asgari düzeyde ki ücretlerini Anayasanın Sosyal Devlet ve Eşitlik ilkeleri gereği dünyanın ve ülkemizin olağanüstü günlerden geçtiği bu dönemde ödemeyi düşünüyorsanız ne zaman ödeyeceksiniz? Ne kadar sürede ödeyeceksiniz? Ne miktarda ödeyeceksiniz?

5) Coronavirüs salgını nedeniyle, ücretli/kadrolu/sözleşmeli öğretmen ayrımının yıkıcı sonuçları bir kez daha ortaya çıkmıştır. Anayasanın Sosyal Devlet ve Eşitlik ilkeleri gereği öğretmenler arasında ki bu ayrımların kaldırılması gerekir. Öğretmenler arasındaki bu ayrımı ortadan kaldırarak tüm ücretli ve sözleşmeli öğretmenleri kadroya almayı düşünüyor musunuz? Kadroya almayı düşünüyorsanız ne zaman alacaksınız?